

Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi/Vankulu Journal of Social Studies
e-ISSN: 2822 – 4000

Yıl / Year: 2024 - Sayı / Issue: 14

Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Başarılı Bir Ziraatçı, Siyasetçi ve Bürokrat: Tahsin Coşkan (1890-1952)

A Successful Agriculturalist, Politician, and Bureaucrat in The Early Years of The Republic:
Tahsin Coşkan (1890-1952)

Nevzat Erdoğan

Dr., Muş Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu

Orcid: 0000-0002-0017-0144

ROR ID: <https://ror.org/009axq942>

DOI: 10.55089/yyuvasad.1593442

n.erdogan@alparslan.edu.tr

Article Information/Makale Bilgisi

Cite as/Atıf: Erdoğan, N.(2024), A Successful Agriculturalist, Politician, and Bureaucrat in The Early Years of The Republic: Tahsin Coşkan (1890-1952), *Vankulu Journal of Social Studies*, 14, 74-93.

Erdoğan, N.(2024). Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Başarılı Bir Ziraatçı, Siyasetçi ve Bürokrat: Tahsin Coşkan (1890-1952), *Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 14, 74-93.

Article Types / Makale Türü: Research Article/Arařtırma Makalesi

Received/Geliş Tarihi: November 29, 2024/29 Kasım 2024

Accepted/Kabul Tarihi: December 29, 2024/29 Aralık 2024

Published/Yayın Tarihi: December 31, 2024/ 31 Aralık 2024

Pub Date Season/Yayın Sezonu: December/Aralık

Issue/Sayı: 14 Pages/Sayfa: 74-93.

Plagiarism/İntihal: This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software./ Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

Published by/Yayıncı: Van Yüzüncü Yıl University / Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.

Ethical Statement/Etik Beyan: It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited/ Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur (Nevzat Erdoğan).

Telif Hakkı ve Lisans/Copyright & License: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisans altında yayımlanmaktadır/ Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Başarılı Bir Ziraatçı, Siyasetçi ve Bürokrat: Tahsin Coşkan (1890-1952)

A Successful Agriculturalist, Politician, and Bureaucrat in The Early Years of The Republic: Tahsin Coşkan (1890-1952)

Öz

Bu çalışma, Cumhuriyetin ilk yıllarında önemli görevlerde bulunmuş bürokrat ve siyaset adamı Tahsin Coşkan'ın hayatı ve faaliyetlerini konu edinmiştir. Coşkan'ın hayatı, Osmanlı'dan Cumhuriyete geçişin yaşandığı döneme denk gelmektedir. Bu nedenle her iki dönemde yaşanan siyasi ve toplumsal değişimlere tanıklık etmiştir. Türkiye'de yetişmiş Coşkan'ın hem düşünce dünyası hem de tutumları inkılapçı kadronun taşıdığı köklü değişim ruhundan derinden etkilenmiştir. Tahsin Coşkan, hayatının erken bir döneminde Cumhuriyet'in inkılapçı kadrosu içerisinde yer bulur ve aynı zamanda Meclis'te uzun yıllar görev alır. Coşkan, ayrıca Cumhuriyet'in tanınan bir ziraat uzmanı olarak bu dönemin tarım politikalarına önemli etkileri olmuştur. Ulusal tarım politikasının şekillenmesinde ve topraksız köylüyü topraklandırma çalışmalarına öncülük etmiştir. Sahip olduğu mesleki bilgi ve görüşlerini dönemin basını aracılığıyla paylaşmıştır. Bunun yanı sıra hayatında mühim bir yer tutan gelişme ise Atatürk'ün ölümüne kadar yakınında bulunmuş olmasıdır. Özellikle Gazi Orman Çiftliği'nin kurulması ve geliştirilmesi sürecinde Atatürk'e en yakın isimlerden biri olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tahsin Coşkan, Siyaset, Bürokrat, Ziraat, Atatürk Orman Çiftliği.

Abstract

This study focuses on the life and activities of Tahsin Coşkan, a bureaucrat and politician who held important positions in the Republic's early years. Coşkan's life spanned the transition period from the Ottoman Empire to the Republic. Therefore, he witnessed the political and social changes in both periods. Growing up in Turkey, Coşkan was deeply influenced in his worldview and attitudes by the spirit of radical change embodied by the revolutionary cadre. Tahsin Coşkan was part of the revolutionary cadre of the Republic early in his life and also served in the Turkish Grand National Assembly for many years. As a recognized agricultural expert of the Republic, Coşkan also significantly impacted the agrarian policies of this period. He pioneered shaping the national farm policy and the efforts to provide land to landless peasants. He shared his professional knowledge and opinions through the press of the period. In addition, a significant aspect of his life was his close association with Atatürk until the latter's death. He was among Atatürk's closest associates, particularly during the establishment and development of Gazi Forest Farm.

Keywords: Tahsin Coşkan, Politics, Bureaucrat, Agriculture, Atatürk Forest Farm.

1. Giriş

Millî Mücadele'nin başarı ile sonuçlanmasının ardından kurulan Cumhuriyet idaresi siyasi, toplumsal, kültürel ve ekonomik alanlarda birçok yapıyı birlikte yeniden inşa etmeyi amaçlamaktaydı. İmparatorluk bakiyesinin ihtiyaçlara cevap vermeyen ve aksayan tüm dinamiklerini yenilikçi ve çağdaş bir yaklaşım ile yeniden ele alan bu yeni idare doğal olarak aksiyoner siyaset ve fikir adamlarına da ihtiyaç duymaktaydı. Bunun farkında olan ülkenin kurucu lideri ve kadrosu bu amaçla Ankara başta olmak üzere Anadolu'da ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünü ortaya çıkarmak için özellikle kültür, eğitim ve meslek edindirme başlıklarında önemli adımlar atmıştır. Örneğin; 5 Kasım 1925 tarihinde açılan Cumhuriyetin ilk hukuk okulu Ankara Adliye Hukuk Mektebi ve Harf İnkılabının (1928) kabulü ile toplumda Latin alfabesinin daha çabuk kabul görmesi amacıyla kurulan Millet-Ulus Mektepleri (1929) bu manada büyük görevler üstlenmiştir. Buna ek olarak, Türk Tarih Kurumu (1931), Türk Dil Kurumu (1932), Halkevleri (1932), Üniversiteler Reformu (1932) gibi yenilikler ihtiyaç duyulan kalifiyeli ve yeni rejime uygun çağdaş bireylerin yetiştirildiği kurumlar olmuştur.

İnkılapçı kadronun her yönüyle yeniyi vadettiği bu modern yapıya uygun insan kaynağını yetiştirme çabası, ülke genelinde kısa sürede cevap bulmuştur. Atılan yenilik adımlarının içerisinde yer alanlardan biri de siyaset ve bürokrasinin önemli şahıslarından Tahsin Coşkan'dır. Çalışmada Coşkan'ın ailesi, yetiştiği sosyal çevre, aldığı eğitimler, bürokraside üstlendiği görevler, siyasette yaptığı çalışmalar ve ülkenin kurucu lideri Mustafa Kemal Atatürk ile olan ilişkisi ele alınmıştır.

2. Hayatı

Tahsin Coşkan¹, Dersim Çemişgezek'te bulunan Gazi Mahallesi'nde 1890 yılında dünyaya gelir. Babasının adı Mehmet Efendi annesinin adı ise Esmâ Hanım'dır (TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı, No.:762; Öztürk,1995:618; TBMM Albümü (1920-2010), 2010, s. 173). Dersim bölgesi² coğrafi ve sosyal dokusu itibarıyla birçok zorluğa sahip bir bölgeydi (Koçlar, 2011, ss. 261-273; Sertel, 2014, ss. 269-282). Bölgede tarım ve hayvancılığın en yaygın ekonomik uğraş olması Tahsin Bey'in ileriki hayatında mühim bir etki oluşturacaktır. Çocukluk yıllarını bu çevrede geçirmiş olan Tahsin Bey, tahsil hayatının ilk basamaklarını oluşturan ilk mektep ve rüştiyeyi (ortaokul) Çemişgezek'te zor şartlara rağmen başarıyla tamamlamıştır. Tahsilinin önemli bir aşaması olan idadiye (lise), Osmanlı Devleti'nin sosyo-kültürel zenginliğinin önemli ölçüde yansıdığı İstanbul'da Vefa İdadisi'nde başlamıştır. Ancak burada iki yıl süren eğitimini bırakarak -çocukluk yıllarında duyduğu ilgi ve alakanın da etkisiyle- Selanik Ziraat Ameliyat Okulu'na girerek eğitimine devam etmiş ve 1907 yılında başarıyla mezun olmuştur (TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı; Çoker, 1994, s. 15; Öztürk, 1995, s. 618; TBMM Albümü, 2010, s. 173). İdadi eğitimi ile yetinmeyen Tahsin Bey, ziraat üzerine yükseköğrenim görmek için Halkalı Ziraat Yüksek Okulu'nun açmış olduğu sınavı kazanarak yüksekokula kaydını yapmıştır. 1911 yılında bu yüksekokuldan mezuniyetini almıştır.³ Eğitim hayatı süresince iyi düzeyde Fransızca öğrenmiştir (Kaş, 2011, s. 30; Öztürk, 1995, s. 618; TBMM Albümü, 2010, s. 280).

Tahsil hayatını başarıyla tamamlamış olan Tahsin Bey için artık ülkesine ve milletine görev yapma zamanı gelmiştir. Bu amaçla ilk bürokratik görevi olan Kastamonu Ziraat Okulu Müdür Yardımcılığı'na Ağustos 1911'de atanır. Başarılı hizmetleri ile dikkat çeken bu genç ziraatçı zamanla bürokraside sırasıyla; Urfa Ziraat Fen Memurluğu (1915), Adana Ziraat Ameliyat Okulu Öğretmenliği

¹ Tahsin Coşkan'ın ismi ve soyadı ile alakalı TBMM kayıtları farklılık göstermektedir. Örneğin Meclis'in III.-IV. dönemlerinde "Tahsin", V.- IX. dönemlerinde ise soyadı kanunu ile birlikte "Tahsin Coşkan", "Yasin Tahsin Coşkon", "Hasan Tahsin Coşkan" olarak kayıtlara geçmiştir. Ancak, V. dönem mazbatasında soyadının "Coşkun" olarak geçtiği ve bunun sebebinin ise sehven yapılmış bir hata olduğu düşünülmektedir. Bkz.: TBMM Albümü (1920-2010), TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları, C.:1, Ankara, 2010, s.436.; Hasan Kaş, "TBMM'de Kastamonu Milletvekilleri ve Çalışmaları (1923-1946)", (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İ.Ü. AİİTE, İstanbul, 2011, s. 490.

² Dersim bölgesi sahip olduğu coğrafi yapısı nedeniyle Osmanlı'dan Cumhuriyete değin siyasi otoritenin etkisine karşı korunaklı bir bölge olmuştur. Bununla birlikte bölgenin dağlık ve engebeli oluşu iktisadi faaliyetleri sınırlamıştır. Geniş bilgi için bakınız: Bekir Koçlar, "Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'ne Dersim'de Yönetim Sorunu", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C.:21, (2), Elazığ, 2011, s.261-273.;

³Tahsin Coşkan 1927 yılında Milletvekili olarak seçildiği TBMM'ye sunduğu Tercüme-i Hal belgesinde tahsil hayatından bahsetmiştir. *TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı*, No.: 762.

(1915), Bursa Ziraat Okulu'na Öğretmen (1915), Kastamonu Çiftlik Okulu Müdürlüğü (1920), Millî Mücadele sürecinde Kastamonu Tekâlîf-i Milliye Komisyonu Üyesi (1920) görevlerinde bulunmuştur (TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı.; Öztürk, 1995, s. 618; TBMM Albümü, 2010, s. 280). Millî Mücadelenin ilk dönemlerinde Ankara Hükümeti tarafından 1920 yılında Kastamonu İli Ziraat Müdürlüğü görevine atanmıştır. 1921 yılında tarım alanında ihtiyaç duyulan birtakım zirai aletin Avrupa'dan satın alınması için İcra Vekilleri Heyeti tarafından görevlendirilmiştir. Ancak bu görevlendirme devam eden Millî Mücadele sürecinin etkisiyle gerçekleşmedi. Bu görev kendisine uygun koşulların olduğu 1922 yılında yeniden verildi ve İstanbul'a gelerek ihtiyaç duyulan zirai aletlerin teminini sağladı. Altı ayı bulan bu görevini yerine getirdikten sonra yeniden Kastamonu'daki görevine atanmıştır. Kendisi buradaki görevi sırasında zirai alanda gösterdiği başarılarından dolayı 1923 yılında Ankara İli Ziraat Müdürlüğü'ne terfi ettirilmiştir (TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı.; TBMM Albümü, 2010, s. 173; Aktaş, 2010, ss. 24-25).

Cumhuriyet'in ilk yıllarında mesleki bilgi ve tecrübesiyle parlayan Tahsin Bey özellikle Ankara İli Ziraat Müdürlüğü görevindeyken yeni Cumhuriyetin tarım ve hayvancılık politikasının şekillenmesinde mühim çalışmalar yürütmüştür. Bu başarılı çalışmalarından dolayı genç ziraat mühendisi, Mustafa Kemal Paşa'nın da dikkatini çekmiş ve ilk önce 1923'te Ankara Ziraat ve Makinist Mektepleri Müdür Yardımcılığına daha sonra da 1926 yılında Ankara Numune Çiftliği'ni (Tarlası ve Mektebi) kurma ve geliştirme göreviyle Genel Müdür olarak atanmıştır (TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı.; Kaş, 2011, s. 490.; Keskin, 2010, ss. 87-106).

Tahsin Bey ziraat ve hayvancılık alanlarındaki bilgi ve deneyimiyle Toprak Reformu dâhil olmak üzere ileride bu alanlarda atılacak adımların sahada uygulanması sürecinde önemli hizmetlerde bulunmuştur (TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı.; Öztürk, 1995, s. 618). Aşar vergisinin kaldırılmasıyla birlikte (1925) tarımsal ekonomi alanında önemli bir adım atılmıştır. Köylüye dağıtılan toprakların daha sağlıklı bir şekilde işlenmesi ve üretim ekonomisine katkısının sağlanması oldukça önemliydi. Tahsin Bey bu amaçla 1927 yılında merkezi İstanbul olmak üzere faaliyet yürüten Ziraat Genel Müfettişliği görevine atanmıştır. Ayrıca kısa bir zaman için Ziraat Vekâleti Siyasi Müsteşarı olarak görev yapmıştır (TBMM Albümü, 2010, s. 480).

Tahsin Bey'in genç yaşta ziraat bürokrasisinde göstermiş olduğu başarılı hizmetleri ona siyaset alanında temsiliyet imkânı vermiştir. Ziraat Genel Müfettişi görevindeyken 1927 yılında yapılan seçimler sonucunda inkılapçı kadronun teklifi ve isteği doğrultusunda aday olduğu III. Dönem Yozgat Milletvekili görevine seçildi (TBMM Seçim Mazbatası, No.:762.1.3.; Öztürk, 1995, s. 618.; Aktaş, 2010, ss. 24-25). Sonraki seçimlerde IV., V., VI., VII., VIII. ve IX. Dönem Kastamonu Milletvekilliğine⁴ tekrar seçilen Coşkan, Gümrük Tekel ve Tarım Bakanlıkları yapmıştır. Kendi isteğiyle Ziraat Vekâlet'inin Ziraat Müfettişliğinde bulunan memuriyet kadrosundan 9 Kasım 1938 tarihinde emekli olmuştur (Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi (C.C.A.) 030.10.75.496.12.2.).

Uzun yıllar Türk bürokrasisi ve siyasetinde önemli görevlerde bulunan Coşkan bazı kronik hastalıklarından dolayı İstanbul'da tedavi görmekteydi. 13 Mart 1952 tarihinde İstanbul Bostancı, Bağdat Caddesi Çiftelhavuzlar 437 numaralı ikametgâhında hayatını kaybetmiştir. Naaşı ertesi gün Yakacık'ta bulunan aile kabristanına defnedilmiştir (Milliyet, 14 Mart 1952, s. 2.; Akşam, 14 Mart 1952, s. 2). 62 yaşında hayatını kaybeden Coşkan, Hatice Coşkan ile evli olup iki kız bir erkek çocuk sahibiydi (TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı.; TBMM Albümü, 2010, s. 480; Ulus, 26 Mayıs 1937, s. 9).

3. Siyaset, Bürokrasi ve Ziraat Alanındaki Faaliyetleri

Cumhuriyet idaresinin ülkeyi kalkındırmaya yönelik savunduğu düşünsel ve ideolojik tasarılarında gençler kayda değer bir yer tutmaktaydı. Bu nedenle Cumhuriyetin ilk yıllarında genç, dinamik ve iyi eğitimle yetişmiş insan gücünün TBMM'de temsiliyetinin sağlanmasına inkılapçı kadro tarafından önem verilmekteydi. Zira yeni rejimin dayanacağı bu dinamik nesil, ülkenin sosyo-ekonomik ve de kültürel sorunlarını çözmeye mühim roller üstlenecekti. Türk inkılabını özümsemiş genç insan kaynağı hem Cumhuriyet ülküsünün kökleşmesini sağlayacak hem de düşünülen çağdaş ilerlemeyi de kolaylaştıracaktı. Bu ülkü ile yetişmiş genç bürokratlardan biri de Tahsin Bey'dir. Genç bir yaşta

⁴ Tahsin Coşkan'ın bürokrasi ve siyaset yıllarının önemli bir kısmı Kastamonu'ya hizmetle geçmiştir. Bu nedendir ki Kastamonu halkı tarafından sevilen bir kişi olmuştur. Hatta bu teveccühün bir göstergesi olarak İnebolu kazası Tahsin Coşkan'ı fahri hemşeriliğe seçmiştir. Bakınız: Ulus, 21 Nisan 1946, s.2.

Cumhuriyetin ilk yıllarında siyaset hayatına girmiştir. Bürokraside elde ettiği mesleki deneyimini çalışkanlığı ile birleştirmiş ve siyasette önemli görevler olarak başarılar elde etmiştir.

Tahsin Coşkan'ın siyasete girmesi 1927 yılında iki aşamalı olarak gerçekleştirilecek olan seçimde aday olmasıyla başlamıştır. Yapılacak bu seçim için milletvekili aday belirleme sürecini Mustafa Kemal Paşa bizzat kendisi yönetmiştir (Tunçay, 2012, ss. 180-183.; Aydoğan, 2013:113-142). Aday olabileceklerin kriterlerini oluşturan Mustafa Kemal Paşa, Tahsin Bey'in Yozgat ilinde milletvekili aday olarak belirlemiştir. Tahsin Bey, III. dönem Meclisi için yapılan seçim sonucunda 380 oy alarak Yozgat ilinde CHP'den seçilen beş milletvekilinden birisi olmuştur. Milletvekili mazbatasını 5 Ekim 1927 alan Tahsin Bey, 1-2 Kasım 1927 tarihlerinde Meclis çalışmalarına katılmıştır (TBMM Seçim Mazbatası, No:761.1.3.; Aktaş, 2010, s. 25.; Yozgat İl Yıllığı, 1968, s. 12).⁵

Yozgat Milletvekili olarak Meclis çalışmalarına dâhil olan Tahsin Bey, Birinci Meclis'te askeri görevini yerine getirmiş ve sonradan geçim sıkıntısı yaşayan bazı milletvekillerinin akrabalarına maaş bağlanması hususunda kanun teklifi vermiştir.⁶ Bunun yanında ziraî bilgi ve tecrübelerinden kaynaklı Ankara Şehremaneti (Ankara Belediyesi) sınırları içerisinde belirli yerlere gönderilecek fide, fidan ve ağaçların demir yolu ile yapılacak nakliye ücretleri hakkındaki kanun teklifinin geri verilmesine dair verdiği önerge Meclis'in 24 Ocak 1931 tarihli birleşiminde görüşülmüştür (TBMM Zabıt Ceridesi, C. 24, s. 47.; Aktaş, 2010, s. 30-31).

Tahsin Bey'in, Meclis çatısındaki ilk yasama faaliyetleri yapılacak yeni dönem seçimleri nedeniyle 26 Mart 1931 tarihinde son bulmuştur (Ezherli, 1986:120-121). 1931'deki genel seçimler için milletvekili belirleme süreci daha önceki seçimlerde olduğu titizlikle yürütülmüş ve illerde belirlenen milletvekili adayları Mustafa Kemal Paşa'nın bilgisi ve onayı ile belirlenmiştir. 24-25 Nisan 1931 tarihinde yapılan seçimlerde Kastamonu'da CHP'den seçilen yedi milletvekilinden biri de Tahsin Bey'dir (Milletvekili Genel Seçimleri (1923-2007), TÜİK, 2008, s. 6). Tahsin Bey seçim bölgesinden toplamda 619 oy alarak Kastamonu Milletvekili olmuştur.⁷ Tahsin Bey, 4 Mayıs 1931 tarihinde katıldığı Meclis'te Kastamonu Milletvekilliği boyunca İktisat Komisyonunda çalışmıştır (Öztürk, 1995, s. 339). Coşkan, IV. dönem Kastamonu Milletvekilliği görevini V.,VI.,VII., VIII. dönemlerinde de sürdürmüştür. Kastamonu Milletvekili olarak 1931-1950 yılları arası Meclis çatısı altında fiili olarak on dokuz yıl yasama faaliyetlerine katılmıştır. Meclis'te görev yaptığı süre zarfında VII. Dönem Bütçe Encümeni Reisi görevinde bulunmuştur (TBMM Albümü, 2010, s. 480).

Tek parti döneminde Türkiye'nin zirai konularında; toprak reformu, buğday verimliliği ve toprağın ıslahı meselelerine dair görüşlerini ulusal basın aracılığıyla aktarmıştır.⁸ Coşkan, "*Toprak Siyasamız*" başlıklı yazısında toprak reformunun faydalarına ve toprakların daha verimli şekilde değerlendirilmesi meselesine yer vermiştir. Yine 1936 yılında yayımlanan *İller ve Belediyeler Dergisi*'nin 13. Sayısında "*Yolları Ağaçtıyamaz mıyız?*" isimli yazısında demir yolu ve kara yollarının kenarlarına ağaçlandırma yapılmasının önemine dikkat çekmiştir. Bu yazısı Ulus gazetesinde de yayınlanmıştır. Coşkan, yazısında Orman Kanunu'nda yapılacak bir düzenlemeyle ağaçlandırma sorununun aşılacağını ifade ederek bu işlerin belediyelerce yapılmasını belirtmiştir (Ulus, 21 Haziran 1936, s. 2). Tahsin Coşkan'ın kaleme aldığı diğer bir yazısı ise "*Buğday Verimini Arttırma Çareleri*" başlığıyla 1939'da Ulus gazetesinde yayımlanmıştır. Yazısında hükümet ile köylünün ortak çalışması neticesinde ülke genelinde buğday rekoltelinin daha da artacağını savunmuş ve bu görüşünü ispat etmek amacıyla sayısal verileri kullanarak önemli bilgiler vermiştir. Yazının devamında Türkiye'deki

⁵ 761 nolu seçim mazbatasına göre Tahsin Bey'in seçim bölgesinde almış olduğu oy dağılımı şöyledir: Merkez Kaza-127, Sorgun-77, Boğazlıyan-99, Akdağmadeni-77. Bkz.: *TBMM Seçim Mazbatası*, No: 761.1.3.

⁶ Birinci Dönem Meclis'inde görev alan mebusların ve yakın aile efradının yaşadığı ekonomik sıkıntılar için bakınız: İrşad Sami Yuca, "I. TBMM'nin Yardıma Muhtaç Mebusları Meselesi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.:9, (42), 2016, s. 831-845.

⁷ *TBMM Seçim Mazbatası*, No: 761.1.4 nolu seçim mazbatasına göre Tahsin Bey'in seçim bölgesi Kastamonu'da almış olduğu oy dağılımı şöyledir: Merkez Kaza- 102, İnebolu-81, Taşköprü-71, Daday-70, Cide-87, Tosya-66, Araç-79, Küre-69.

⁸ Tahsin Coşkan'ın dönemin basınında kaleme aldığı yazılar şöyledir: Tahsin Coşkan, "Toprak Siyasası", *Ulus*, 12 Mayıs 1935, s.3.; *Ziraat Gazetesi*, Ağustos 1935, s.8.; Tahsin Coşkan, "Ziraî Kalkınma ve Silonun Rolü", *Ulus*, 16 Şubat 1939, s.9.; Tahsin Coşkan, "Buğday Verimini Arttırmanın Yolları", *Ulus*, 22 Şubat 1939, s.5.; Tahsin Coşkan, "Ziraî Meseleler: Cihan Buğday Ziraatı Karşısında Türkiye", *Ulus*, 25 Mart 1939, s.5.

buğday üretim miktarının bölgelere ve yıllara göre dağılımını açıklamış ve buğday veriminin nasıl arttırılacağı hakkında önerilerde bulunmuştur (Ulus, 22 Şubat 1939, s. 5).

Meclis'te bu yıllarda hazırlanma sürecinde olan Toprak Kanunu Komisyonu'nda Başkan olarak görevini ifa etmiştir.⁹ Türk tarımına gerekli olan tarımsal aletlerin teminine yönelik Avrupa'da üç ay boyunca resmi temaslarda bulunmak için Mustafa Kemal tarafından Mayıs 1937'de görevlendirilmiştir (C.C.A., 030.18.01.02.75.43.020.). 1937 yılında Ziraat Bakanlığı'nda İkinci Siyasi Müsteşar olarak Türkiye'nin tarım politikalarına şekillenmesinde önemli katkıları olmuştur (Ulus, 12 Haziran 1937, s. 1). 1938 yılında ise Devlet Ziraat İşletme Kurumu İdare Meclisi Reisliğine tayin edilmiştir (Cumhuriyet, 21 Ocak 1938, s. 3.). Coşkan daha sonra sırasıyla, Şükrü Saraçoğlu'nun 1943-1946 yılları arasında görev yapan 14. Hükümeti ile (Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi: 20 Şubat 1946, Sayı:6237). Recep Peker'in¹⁰ 1946-1947 yılları arasında görev yapan 15. Hükümetinde Gümrük ve Tekel Bakanı olarak görev yapmıştır (Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi: 8 Ağustos 1946, Sayı:6380.; Koçlar, 2022, s. 75). Coşkan, 1947-1948 yılları arasında Hasan Saka tarafından kurulan 16. Hükümet kabinesinde ise Tarım Bakanı olarak görev yapmıştır (Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi: 11 Eylül 1947, Sayı:6704.; TBMM Albümü, 2010, s. 480.; Neziroğlu ve Yılmaz, 2013, ss. 386/410/486.; Öztürk, 1995, s. 618.; Kaş, 2011, s. 490).

Türk demokrasi tarihinde çok partili yaşama geçilmesiyle birlikte gerçekleştirilen seçimlerin sonuçları birçok itiraz ve şaibe iddiaları ile tarihe geçmiştir. 3 Eylül 1950 tarihinde yapılmış olan ara seçimlere Kastamonu'dan CHP adayı olan Tahsin Coşkan'ın aldığı seçim sonucuna DP'liler tarafından itirazlar yapılmıştır. Kastamonu Taşköprü'ye bağlı bazı köylerde DP lehine sayılması gereken oyların tasnifinde birtakım yanlışlıklar olduğu gerekçesiyle Kastamonu İl Seçim Kurulu yapılan itirazı değerlendirmiş ve Tahsin Coşkan'ın almış olduğu mazbatanın iptaline karar vermiştir. Yaşanan bu gelişmeler CHP tarafından TBMM'ye taşınmış ve yapılan inceleme sonucunda DP'nin itirazı haklı bulunmuş ve Tahsin Coşkan'ın mazbatasının iptali yönünde karar verilmiştir (C.C.A., 30.10.77.513.17.; TBMM Zabıt Ceridesi, C.2, ss. 242-253.; Milliyet, 8-15 Şubat 1951, s. 2.; Akşam, 8-15 Şubat 1951, s. 2). Mazbatanın 14 Şubat 1951 tarihli iptal kararı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi:16 Şubat 1951; Sayı:7736.; Çufalı, 2012, s. 641).

Tahsin Coşkan, TBMM çatısı altında görev yaptığı sürede şu yasama faaliyetlerinde bulunmuştur.

Gümrük ve Tekel Bakanı olarak;

Milletvekilleri tarafından Meclis'e sunulan önerge, teklif ve soru önergelerine dair toplamda sekiz söz kez almıştır.

- 1-Kahvenin tekel konusundan çıkarılmasına ve Dâhili İstihlak Vergisine tabi tutulmasına dair olan Kanun münasebetiyle konuşmuştur (TBMM Zabıt Ceridesi,11.09.1946, C.1, ss. 261-263).
- 2-Gümrük Tarifesi Kanununun 28. maddesini değiştiren 1926 sayılı Kanuna bir fıkra eklenmesi hakkında Kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 2.12.1946, C.3, ss. 3-5).
- 3-Gümrük ve Tekel Bakanlığı ile Tekel Genel Müdürlüğü 1947 yılı bütçeleri münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 26.12.1946, C.3, ss. 577-578/582-588).
- 4-Gümrük Tarife Kanununun değiştirilmesi hakkında tasarının geçici bir Komisyonunda görüşülmesine dair söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 15.01.1947, C.4, s. 15).
- 5-İstanbul Milletvekili Dr. Adnan Adıvar'ın rakı fiyatları hakkında soru önergesi üzerine söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 20.01.1947, C.4, ss. 24-28).

⁹ Topraksız köylüyü topraklandırma amacıyla yürütülen kanun projesini hazırlayan komisyon başkanı olarak Coşkan bu kanunun amacının verimi ve üretimi arttıracak aynı zamanda da köylüyü ekonomik olarak rahatlatacak bir kanun teklifini hazırlamayı öngördüklerini belirtmiştir. Geniş bilgi için bakınız: *Cumhuriyet*, 5 Ocak 1938, s.1-2.; Erdal Akbaş, "Türkiye'de Çiftçi ile Köylüleri Topraklandırma Söylemleri ve Uygulamaları (1923-1939)", *Vakanüvis- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, Mart 2017, s. 1-31.

¹⁰ Recep Peker, aldığı siyasi görevler ve faaliyetleri ile genelde Türk siyasetinde özelde ise CHP'nin tarihinde önemli bir kişi olmuştur. Hayat hikâyesi, siyasetteki görüşleri ve çalışmaları için bakınız.: Bekir Koçlar, *Recep Peker Bir İnkılâpçının Hikâyesi*, Berikan Yayınevi, Ankara, 2022.

- 6-Şaraplık üzüm bağı için yapılacak ikraz hakkında Kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 11.06.1947, C.6, s. 142), (TBMM Zabıt Ceridesi, 16.06.1947, C.6, s. 243).
- 7-Tekel İdaresinin yabancı memleketlerde kurulmuş ve kurulacak ortaklıklara katılmasına yetki verilmesi hakkında Kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 13.06.1947, C.6, ss. 169-175/177-182).

Tarım Bakanı olarak;

- 1-Manisa Milletvekili Yunus Muammer Alakant'ın, muhtaç çiftçiye dağıtılması gereken Tohumluk buğday hakkında Tarım Bakanlığında sözlü sorusu münasebetiyle konuşmuştur (TBMM Zabıt Ceridesi, 14.11.1947, C.7, ss. 77-80).
- 2-Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy'un, Zeytinciliğin ıslahı ve yabancılarının aşısı edilmesi hakkında 3573 sayılı Kanunun uygulanması dair Tarım Bakanlığında sözlü sorusu münasebetiyle konuşmuştur (TBMM Zabıt Ceridesi, 14.11.1947, C.7, ss. 89-90).
- 3-Seyhan Milletvekili Ahmet Remzi Yüreğir'in, Seyhan sulama kanalları yapımı ve Çukurova bölgesi baraj, köprü ve yollarının onarılması ve Adana Zirai Donatım Kurumu tarafından kurulmakta olan tamir atölyesi hakkında Bayındırlık ve Tarım Bakanlıklarından sözlü sorusu münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 14.11.1947, C.7, ss. 85-86).
- 4-Trabzon Milletvekili Mustafa Reşit Tarakçıoğlu'nun, Sülfat Damonyum adlı suni gübrenin getirilmesi sebebinin açıklanması hakkında Tarım ve Maliye Bakanlıklarından söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 28.11.1947, C.7, ss. 221-222).
- 5-Antalya Milletvekili Niyazi Aksu'nun Antalya, Manavgat ve Serik ilçelerinin sulama işleri ve Burdur-Antalya tren hattının geriye bırakılması sebebi ile pamuk ve susam İstihali hakkında sorusu münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 19.12.1947, C.8, ss. 79-80).
- 6-Tarım Bakanlığının 1948 yılı Bütçesi münasebeti ve Orman Genel Müdürlüğü'nün 1948 yılı Bütçe Kanunu münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 30.12.1947, C.8, ss. 785-789/ 858-860).
- 7-Bolu Milletvekili İhsan Yalçın'ın, halkın kereste ve odun ihtiyacı hakkında sorusu münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 13.12.1948, C.10, ss. 113-115).
- 8-Orman ve Toprak kanunlar tasarılarının geçici bir komisyonda görüşülmesine dair söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 12.04.1948, C.11, ss. 6-8).
- 9-Tunceli Milletvekili Necmeddin Sabir Sılan'ın, Batıdan Doğuya dönen halkın topraklandırılarak yerleştirilmelerine, Doğu illeriyle Tunceli'nde Toprak Kanununun uygulanmasına ve toprak dağıtımının çabuklaştırılmasına dair sorusuna cevaben söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 19.04.1948, C.11, ss. 75-76/81).
- 10-3803- 4274 ve 4459 sayılı kanunların köy okulu, öğretmen ve sağlık memuru evleri inşa ettirilmesiyle ilgili maddelerinin ve 5012 sayılı Kanunun kaldırılması hakkında Kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 21.05.1948, C.11, ss. 433-445), (TBMM Zabıt Ceridesi, 25.05.1948, C.11, ss. 45-457).
- 11-İstanbul Milletvekili Senihi Yürüten'in, İstanbul şehrinin mangal kömürü ihtiyacı hakkında sorusuna cevaben söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 02.06.1948, C.12, ss. 10-13).
- 12-Maraş Milletvekili Emin Soysal'ın, Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesinde Komünizm Propagandası yapan sekiz öğrenci hakkındaki sorusuna (6/153) dair söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 02.06.1948, C.12, ss. 3-4/8-9).

Milletvekili olarak;

- 1-1949 sayılı ocak ayına ait Geçici Bütçe Kanunu münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 29.12.1948, C.14, ss. 361-363).
- 2-1949 yılı Bütçe Kanununun tümü hakkında söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 22.02.1949, C.16, ss. 92-394).
- 3-Ankara su tesisatının Belediyeye devri ve işletilmesi hakkında Kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 01.04.1949, C.18, ss. 18-20).

- 4-Verem Savaşı hakkında Kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 11.04.1949, C.18, ss. 241-242).
- 5-Kurumlar Vergisi Kanunu hakkında söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 21.04.1949, C.18, ss. 556-565).
- 6-1949 yılı Bütçe Kanununa bağlı (L) cetvelinin Emniyet Genel Müdürlüğü kısmında tercümanlık kadrolarına dair olan rapor münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 16.05.1949, C.19, s. 463).
- 7-Komisyonlardaki bazı tasarıların bir an evvel Kamutaya sunulmasına dair olan teklif münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 11.01.1950, C.23, s. 115).
- 8-Abant Gölü çevresinin Bolu Özel İdaresi'ne temlik ne dair olan Kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 20.03.1950, C.25, ss. 603-604).
- 9-Türk Tütünleri Ortaklığı hakkında kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 20.03.1950, C.25, ss. 813-814).
- 10-Maliye Bakanlığı 1944 malî yılı bütçesi münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 23.05.1944, C.10, s.190).
- 11-Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı maddeler eklenmesine dair kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 21.06.1944, C.11, s. 113).
- 12-Muhasebe-i Umumiye Kanunu'nun 5. ve 34. maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 17.01.1945, C.15, s. 113).
- 13-Sıtma ile Olağanüstü Mücadele Kanunu münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 19.03.1945, C.15, ss. 162-163).
- 14-İller Bankası Kanunu hakkında söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 08.06.1945, C.18, s. 201).
- 15-Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 20.05.1946, C.23, ss. 126-127).
- 16-Asker ailelerinden muhtaç olanlara yardım hakkındaki kanun münasebetiyle söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 11.08.1941, C.20, ss. 109).
- 17-Arazi Vergisi Kanunu hakkında söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 27.06.1931, C.2, s. 170).
- 18-Hayvanlar Vergisi Kanunu hakkında söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 29.06.1931, C.2, ss. 194-197).
- 19-Bina İradları Kanunu hakkında söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 04.07.1931, C.2, s. 220).
- 20-Kastamonu Mebusu merhum Mahir Efendinin ailesine maaş tahsisi hakkında teklif sunmuştur ve söz almıştır (TBMM Zabıt Ceridesi, 22.12.1927, C.1, s. 150), (TBMM Zabıt Ceridesi, 25.04.1928, C.3, s. 256), (TBMM Zabıt Ceridesi, 05.05.1928, C.4, s. 43), (TBMM Zabıt Ceridesi, 12.05.1928, C.4, s. 105).
- 21-Ankara şehremaneti hududu dâhilinde muhtelif mahallerden şimendiferlerle nakledilecek fide, fidan ve ağaçların ücreti naklieleri hakkındaki kanun teklifi hakkında önerge sunmuştur (TBMM Zabıt Ceridesi, 24.01.1931, C.24, s. 47).
- 22-Ankara şehremaneti hududu dâhilinde muhtelif mahallerden şimendiferlerle nakledilecek fide, fidan ve ağaçların ücreti naklieleri hakkında teklif sunmuştur (TBMM Zabıt Ceridesi, 24.01.1931, C.24, s. 47).

TBMM çatısı altında uzun yıllar yasama faaliyetlerinde bulunan Coşkan'ın çalışmaları genel olarak ziraî, sulama, orman ve tütün konularında yoğunlaştığı görülmektedir. Coşkan'ın, Mecliste ülkenin bu konularına ilgi göstermesinin nedeni bu alanlarda sahip olduğu bilgi ve tecrübelerinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca sosyal konulardan asker ailelerinin ve devlet memurlarının sıkıntılarına da alaka göstermiştir. Bakanlık yaptığı ilgili kurumların işleyiş ve teşkilat yapılanmasına önemli katkıları olmuştur (Öztürk, 1995:619; Cumhuriyet, 20 Şubat 1946, s. 1; Ulus, 11 Eylül 1947, s. 1).

Atatürk'e yakın bir isim olan Coşkan, 1944 yılında Anıtkabir'in inşası ile ilgili kurulan komisyonlardan biri olan Nafia Vekâleti, Bütçe ve Malî Kontrol Umum Heyeti'nde başkan olarak görev

yapmıştır. Kurulan bu komisyonunun temel amacı, Mustafa Kemal Atatürk için inşa edilecek Anıtkabir'in masraflarını tetkik etmektir (Öztürk, 1995:1135.; Kalafat, 2016, ss. 1-3).

Yoğun bir bürokrasi deneyiminin yanında CHP saflarında geçirdiği uzun soluklu bir siyaset hayatı ile Tahsin Coşkan, siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel alanlarda yeni bir yapılanma giren genç Cumhuriyet'in dinamik ve idealist bir devlet adamı olmayı başarmıştır. Atatürk'e ve ülküsüne bağlı olan Coşkan, özellikle Cumhuriyet'in ziraî, tekel ve gümrük politikalarının belirlenmesinde verilen kararları hayata geçiren görevlerde bulunmuştur. Bu siyasi ve ideolojik yakınlık sonucuydur ki bilhassa Atatürk Orman Çiftliği'nin kurulması ve geliştirilmesinde Atatürk ile birlikte yoğun bir mesai harcamıştır.

4. Atatürk ile Olan İlişkisi

Atatürk, çağdaş bir temele dayandırmak istediği yeni devletin yapısını her yönüyle ele almıştır. Bu maksatla, Cumhuriyet devriminin sadece siyasal ve kültürel boyutu ile değil topyekûn değişimi ile de yakından ilgilenmiştir. Bu çabaya örnek olarak, kent yapılanmasına, yeni rejimin yansıması olabilecek mimari yapılanma ve ziraî kalkınmaya örnek üretim komplekslerinin inşasına öncelik verilmiştir. Yeni kurulan Türkiye'nin genel kalkınmışlığına öncülük edip, katkı sağlayacak ve diğer bölgelere de öncülük edecek tesislerin kurulması hayati bir öneme sahipti. Bu düşünce doğrultusunda Bursa, İzmir, İstanbul ve Ankara'da, Atatürk tarafından desteklenen Numune Çiftlikleri kurulmuştur (Sert, 2017, s. 232). Bunlardan biri ve en önemli olanı Ankara'da 5 Mayıs 1925 tarihinde kurulan Gazi Orman Çiftliği adıyla kurulan Atatürk Orman Çiftliği'dir (Dalay, 1988, ss. 503-509.; Kimyon ve Serter, 2015, ss. 44-63). Atatürk Orman Çiftliği üretim ekonomisinin mikro bir örneği olmakla birlikte benzer uygulamaların da bir proto-tipini oluşturmuştur. Coşkan, Atatürk'ten sonra bu tesisin Ankara'nın bozkırında bataklık bir arazide hayat bulmasına katkı sunan en önemli şahıslardan biridir. Çiftlik bünyesinde ilk etapta inşa edilen Bayan Ülkü Evi, Lokanta, Hamam ve Bira Fabrikası ile Memur ve Amale Evleri gibi bazı sosyal amaçlı tesislerin kurulması için büyük gayretleri olmuştur (Alpagut, 2010, ss. 239-264).

Atatürk, çiftliği kurmakla ilgili geniş ölçüde vekâletname verdiği kişi Tahsin Coşkan'dır. Çiftliğin kurulması sürecinde yaşanan mali problemin çözümünde Coşkan'ın da katkısı bulunmaktadır. Coşkan, Mustafa Kemal'e ait İş Bankası'nda bulunan 2 numaralı hesaptan kendisine verdiği vekâlet izni ile Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak ile birlikte para çekmiştir. Çekilen bu paralar çiftliğin kurulmasında alınan arazilerin alımında kullanıldığı gibi ve daha sonra çiftlik üzerinde kurulan tesislere de harcanmıştır (Öztoprak, 2006, s. 17).

Coşkan, Atatürk'ün vefatına kadar çiftliğin sadece bir müdürü değil, aynı zamanda çiftliğin geliştirilmesi amacıyla atılan her türlü adımda üzerine düşen işleri yerine getirmeye azmetmiştir.

Tahsin Coşkan o dönemde Sovyetler Birliği ile geliştirilen tarımsal üretim ve ekonomik kalkınma merkezli ikili ilişkilerde de görev almıştır. Milli Mücadele sürecinden başlayıp II. Dünya Savaşı'na kadar süren Türk- Sovyetler Birliği ilişkileri sadece askeri ve siyasi temelde değildi. Bu yaklaşmanın birçok sebebi vardı. Sovyetler kendi rejimini Anadolu'da kurulacak yeni devlete empoze etmeye çalışırken, Milli Mücadeleyi zor şartlar altında yürüten Meclis Hükümeti ise Sovyetlerden temelde siyasi desteğin yanı sıra askeri ve lojistik ihtiyaçlarını temin etmek istiyordu. Bu iki taraf arasında gelişen siyasi, askeri ve stratejik ilişkiler dönemi politik ortamının doğal bir sonucu olarak görülebilir. Lozan Barışı ile birlikte Ulusal Bağımsızlığını sağlayan Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile olan ilişkileri siyasi ve askeri konulardan ziyade sosyal, ekonomik ve teknolojik destek başlıklarına yoğunlaşmıştır. Türkiye Sovyetler Birliği'nin uyguladığı ekonomik kalkınma planını (NEP) ve tarımsal üretim modellerini yakından incelemeye almıştır.

Türkiye, nüfusunun ihtiyaç duyduğu tarımsal üretimi daha etkin bir şekilde sağlayabilmek ve işlenmeyen toprak fazlasını üretime katmak amacıyla Sovyetlerin tarımsal politikalarını önemsemiştir. Çünkü Sovyetler çok geniş bir coğrafyada büyük bir nüfus için başarılı tarım uygulamalarını yürütmekteydi. Türkiye, Sovyetlerin bu tecrübesinden faydalanmak amacıyla 1925 yılında dönemin Ziraat Vekili Mehmet Sabri Bey'i (Toprak) resmi bir gezi çerçevesinde Sovyetler Birliği'ne göndermiştir (Yıldırım, 2011, ss. 227-246). Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu tarımsal üretim ve teknolojinin geliştirilmesine dönük atılan bu adım, Cumhuriyet tarihinde önemli bir yer teşkil etmektedir. Zira Mehmet Sabri Bey'in temasları bu amaçla yapılacak diğer temasların ilkinin oluşturmuştur.

Cumhuriyet'in ilk döneminde Sovyetler Birliği ile tarımsal üretim ve teknolojinin örnek alınmasına dayalı ikinci bir temas ise 1932 yılında gerçekleşmiştir. Başbakan İsmet İnönü'nün oluşturduğu heyet kapsamlı bir resmi temasta bulunmak üzere Sovyetlere gider. Gazi Orman Çiftliği'nin kurucularından olan Kastamonu Milletvekili Tahsin Coşkan'ın da heyette yer alması, Atatürk'ün önerisiyle gerçekleşmiştir. Bu resmi gezide Coşkan'ın Başvekâletçe sorumlu tutulduğu inceleme konusu Sovyetlerin zirai alanlardaki yatırımlarını ve politikalarını incelemektir. Resmî gezinin sonucunda Coşkan, Cumhurbaşkanlığına ve Başvekâlete sunduğu raporunda Sovyet tarımı ile ilgili kapsamlı bilgiler verirken aynı zamanda Türkiye'de modern tarımsal faaliyetlerin planlanması konusunda bilgiler vermiştir (C.C.A., 30.10.200.362.11.; Yıldırım, 2011, ss. 227-246).

Sonuç

Cumhuriyet Devrimi sadece siyasal bir değişim ve dönüşüm hareketi olmayıp, sahip olduğu insan kaynağını çağdaş fikirli ve aynı zamanda nitelikli bir hale ulaştırmayı hedeflemiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllardan itibaren yapılan inkılaplar bu gayeye ulaşabilmenin tamamlayıcısı niteliğinde olmuştur. Anadolu'da çağdaş bir hayatın yer bulması için yapılan inkılapların ihtiyaçlara uygun mahiyette olması mühimdir. İnkılaplar çerçevesinde siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik konularda hızlı yol almak isteyen yeni Türkiye'nin lideri Atatürk bu amacına, kendisine inanan genç ve dinamik kadrolarla erişebileceğinin farkındaydı. Bu amaçla her alanda çağdaş, eğitilmiş ve tecrübe sahibi kişilerin bürokraside görev almasına olanak tanımıştır. Tahsin Coşkan bu anlayışa gerek bürokratik ve gerekse mesleki tecrübeleriyle uygun düşen biridir.

Tahsin Coşkan, genç yaşta zirai alanda aldığı başarılı eğitimi sonucu Cumhuriyet döneminin ziraat bürokrasisinde önemli görevlere getirilmiştir. Onun bu alandaki başarıları Atatürk ile yakınlaşmasına neden olmuştur. Genç Cumhuriyet'in sahip olduğu zirai potansiyelinin açığa çıkarılmasında ve üretimin artırılmasında Coşkan'ın birçok emekleri olmuştur. Cumhuriyet'in ilk zirai mekteplerin kurulmasında ve Devlet Üretim Çiftliklerinin hayat bulmasında gerekli olan alt yapı, malzeme ve teknolojinin sağlanması için yurtiçinde ve dışarda birçok görevi başarı ile tamamlamıştır. Özellikle Cumhuriyetin sembol bir kurumu olan Atatürk Orman Çiftliği'nin kurulması ve geliştirilmesinde Atatürk'ün fikrini aldığı en yakınındaki bir isim olarak değerli katkıları olmuştur.

Coşkan, TBMM'nin erken bir dönemi olan üçüncü dönemde Yozgat Milletvekili olarak siyasi çalışmalara katılmıştır. Siyasi hayatının ileriki yıllarında Kastamonu Milletvekili olarak 1931-1950 yılları arasında TBMM'de bulunmuştur. Bu süre zarfında TBMM bünyesinde Zirai ve Tekel konularıyla alakalı birçok görevler üstlendiği gibi bakanlık yaparak da hizmet etmiştir. Çalışkan ve başarılı bir Cumhuriyet bürokrati ve siyaset adamı olan Coşkan, Cumhuriyet ülküsüne bağlı biri olarak 1952 yılında vefat etmiştir.

Kaynakça**Arşiv Kaynaklar**

- C.C.A., 30.10.77.513.17.
C.C.A., 30.10.200.362.11.
C.C.A., 030.10.75.496.12.2.
C.C.A., 030.18.01.02.75.43.020.
TBMM Seçim Mazbatası, No: 761.1.3.
TBMM Seçim Mazbatası, No: 761.1.4.
TBMM Tercüme-i Hal Kâğıdı, No.: 762.
TBMM Zabıt Ceridesi, 11.09.1946, C.1:261-263.
TBMM Zabıt Ceridesi, 2.12.1946, C.3:3-5.
TBMM Zabıt Ceridesi, 26.12.1946, C.3:577-578/582-588.
TBMM Zabıt Ceridesi, 15.01.1947, C.4:15.
TBMM Zabıt Ceridesi, 20.01.1947, C.4:24-28.
TBMM Zabıt Ceridesi, 11.06.1947, C.6:142.
TBMM Zabıt Ceridesi, 16.06.1947, C.6:243.
TBMM Zabıt Ceridesi, 13.06.1947, C.6:169-175/177-182.
TBMM Zabıt Ceridesi, 14.11.1947, C.7:77-80.
TBMM Zabıt Ceridesi, 14.11.1947, C.7:89-90.
TBMM Zabıt Ceridesi, 14.11.1947, C.7:85-86.
TBMM Zabıt Ceridesi, 28.11.1947, C.7:221-222.
TBMM Zabıt Ceridesi, 19.12.1947, C.8:79-80.
TBMM Zabıt Ceridesi, 30.12.1947, C.8:785-789/ 858-860.
TBMM Zabıt Ceridesi, 13.12.1948, C.10:113-115.
TBMM Zabıt Ceridesi, 12.04.1948, C.11:6-8.
TBMM Zabıt Ceridesi, 19.04.1948, C.11:75-76/81.
TBMM Zabıt Ceridesi, 21.05.1948, C.11:433-445.
TBMM Zabıt Ceridesi, 25.05.1948, C.11:45-457.
TBMM Zabıt Ceridesi, 02.06.1948, C.12:10-13.
TBMM Zabıt Ceridesi, 02.06.1948, C.12:3-4/8-9.
TBMM Zabıt Ceridesi, 29.12.1948, C.14:361-363.
TBMM Zabıt Ceridesi, 22.02.1949, C.16:92-394.
TBMM Zabıt Ceridesi, 01.04.1949, C.18:18-20.
TBMM Zabıt Ceridesi, 11.04.1949, C.18:241-242.
TBMM Zabıt Ceridesi, 21.04.1949, C.18:556-565.
TBMM Zabıt Ceridesi, 16.05.1949, C.19.463.

- TBMM Zabıt Ceridesi*, 11.01.1950, C.23:115.
TBMM Zabıt Ceridesi, 20.03.1950, C.25:603-604.
TBMM Zabıt Ceridesi, 20.03.1950, C.25:813-814.
TBMM Zabıt Ceridesi, 23.05.1944, C.10:190.
TBMM Zabıt Ceridesi, 21.06.1944, C.11:113.
TBMM Zabıt Ceridesi, 17.01.1945, C.15:113.
TBMM Zabıt Ceridesi, 19.03.1945, C.15:162-163.
TBMM Zabıt Ceridesi, 08.06.1945, C.18:201.
TBMM Zabıt Ceridesi, 20.05.1946, C.23:126-127.
TBMM Zabıt Ceridesi, 11.08.1941, C.20:109.
TBMM Zabıt Ceridesi, 27.06.1931, C.2:170.
TBMM Zabıt Ceridesi, 29.06.1931, C.2:194-197.
TBMM Zabıt Ceridesi, 04.07.1931, C.2:220.
TBMM Zabıt Ceridesi, 22.12.1927, C.1:150.
TBMM Zabıt Ceridesi, 25.04.1928, C.3:256.
TBMM Zabıt Ceridesi, 05.05.1928, C.4:43.
TBMM Zabıt Ceridesi, 12.05.1928, C.4:105.
TBMM Zabıt Ceridesi, 24.01.1931, C.24:47.
TBMM Zabıt Ceridesi, 24.01.1931, C.24:47.
T.C. Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi: 11 Eylül 1947, Sayı:6704.
T.C. Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi: 16 Şubat 1951, Sayı:7736.
T.C. Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi: 20 Şubat 1946, Sayı:6237.
T.C. Resmi Gazete, Yayımlanma Tarihi: 8 Ağustos 1946, Sayı:6380.

Sürelî Yayınlar

Akşam

Cumhuriyet

Milliyet

Ulus

Ziraat Gazetesi

Telif ve Tetkik Eserler

- Akbaş, E. (2017). Türkiye'de Çiftçi ile Köylüleri Topraklandırma Söylemleri ve Uygulamaları (1923-1939). *Vakanüvis Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, 1-31.
- Aktaş, T. (2010). *Üçüncü ve Dördüncü Dönem Yozgat Milletvekilleri ve Siyasi Faaliyetleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Alpagut, L. (2010). Atatürk Orman Çiftliği'nde Ernst Eglü'nin İzleri: Planlama, Bira Fabrikası, Konutlar ve "Geleneksel Bir Hamam". *METU*, 27, (2). 239-264.
- Aydoğan, E. Mahmutoğlu, T.B. (2013). "Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Yapılan Seçimler ve Karakteristik Özellikleri", *Tarihin Peşinde Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (10). 113-142.

- Çufalı, M. (2012). *Türk Parlamento Tarihi, TBMM VIII. Dönem (1946-1950)*, C.:3, Ankara: TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları.
- Çoker, F. (1994). *Türk Parlamento Tarihi (1931-1935)*, C.:II, Ankara: TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları,
- Coşkan, T. (22 Şubat 1939). “Buğday Verimini Arttırmanın Yolları”, *Ulus*.
- Coşkan, T. (16 Şubat 1939). “Ziraî Kalkınma ve Silonun Rolü”, *Ulus*.
- Coşkan, T. (25 Mart 1939). “Ziraî Meseleler: Cihan Buğday Ziraati Karşısında Türkiye”, *Ulus*.
- Coşkan, T. (12 Mayıs 1935). “Toprak Siyaseti”, *Ulus*.
- Coşkan, T. (21 Haziran 1936). “Yolları Ağaçlıyamaz mıyız?”, *Ulus*.
- Dalay, F. (1988). Atatürk, Ankara Orman Çiftliği’ni Nasıl ve Niçin Kurdu. *ATAM Dergisi* (11). 503-509.
- Ezherli, İ. (1986). *Türkiye Büyük Millet Meclisi (1920-1986)*. Ankara: TBMM Yayınları.
- Hükümetler-Programları ve Genel Kurul Görüşmeleri (24 Nisan 1920-22 Mayıs 1950)*. (2013). (Haz.): Neziroğlu. İ. Yılmaz. T. C:I, Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Yayınları.
- Kalafat, H. (2016). Anıtkabir Nasıl İnşa Edildi. *Bianet*.
- Kaş, H. (2011). *TBMM’de Kastamonu Milletvekilleri ve Çalışmaları (1923-1946)*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi / Atatürk İlke ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, İstanbul.
- Keskin, Ö. (2010). Osmanlı İmparatorluğu’nda Modern Ziraat Eğitiminin Yaygınlaşması: Ankara Numune Tarlası ve Çoban Mektebi. *OTAM*, (28). 87-106.
- Kimyon, D. Serter, G. (2015). Atatürk Orman Çiftliği’nin ve Ankara’nın Değişimi Dönüşümü. *Planlama Dergisi*. 44-63.
- Koçlar, B. (2011). Osmanlı İmparatorluğu’ndan Türkiye Cumhuriyeti’ne Dersim’de Yönetim Sorunu. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21. (2). 261-273.
- Koçlar, B. (2022). *Recep Peker Bir İnkılâpçının Hikâyesi*, Ankara: Berikan Yayınevi.
- Milletvekili Genel Seçimleri (1923-2007)*. (2008). Ankara: TÜİK Yayınları.
- Öztoprak, İ. (2006). Atatürk Orman Çiftliği’nin Tarihi, Ankara: ATAM Yayınları.
- Öztürk, K. (1995). *Türk Parlamento Tarihi (1927-1931)*. III. Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları.
- Sertel, S. (2014). Türkiye Cumhuriyeti’nin İlk Nüfus Sayımına Göre Dersim Bölgesinde Demografik Yapı. *F. Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, XXIV, (I). 269-282.
- Sert Çavdar S. (2017). Bir Fikir Mirası Olarak Atatürk Orman Çiftliği’nin Somut ve Somut Olmayan Değerleri, *Ankara Araştırmaları Dergisi*, 5, (2), 225-256.
- TBMM Albümü (1920-2010)*, (2010). 1. Ankara: TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları.
- Tunçay, M. (2012). *Türkiye Cumhuriyet’inde Tek-Parti Yönetimi’nin Kurulması (1923-1931)*, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Yıldırım, S. (2011). Atatürk Döneminde Sovyet Tarımını İnceleme: Resmî Geziler ve Bilimsel İş Birliği (1925-1932). *Bilig*, (57). 227-246.
- Yozgat İl Yıllığı 1968*, (1968). Sivas: Doğu Matbaası.
- Yuca, İ. S. (2016). I. TBMM'nin Yardıma Muhtaç Mebusları Meselesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 9. (42). 831-845.

EKLER:**Ek-1:** Tahsin Coşkan (1890-1952)

Kaynak: *TBMM Albümü (1920-2010)*, (2010). 1. Ankara: TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları, s.480.

Ek-2: Mustafa Kemal Paşa, Atatürk Orman Çiftliği Ziyareti Sırasında Tahsin Coşkan'dan Bilgi Alırken

Kaynak: <https://www.gunboyugazetesi.com>, Erişim Tarihi: 13.12.2024.

Ek-5: Tahsin Coşkan, "Toprak Siyaseti" Başlıklı Yazısı

12 MAYIS 1935 PAZAR

ULUS

SAYFA 3

Atatürke her yandan kutlama talgrafları geliyor.

Büyük Kurultayın açılması dolayısıyla Atatürk'e yurdun her yanından kutlama talgrafları geliyor. Kurultay dolayısıyla, ulusun büyük önderine ve her biri birbirinden güzel ve içten duygular taşıyan bu talgrafları gönderenleri aşağıya yazıyoruz:

AFYON

Sandıklı: Ali, ticaret odası — Afyon: A. D. Evrendik, Afyon valisi — Afyon: Ömer Lütfi, Terakki Servet bankası — Afyon: Ali Ulumeydan, ticaret ve sanayi odası başkanı ve basyazmanı Hamdi Çağrı — Afyon: Rifat, Afyon İdman muntakası ikinci başkanı — Afyon: N. D. Evren Kaya, Halkevi başkanı — Sandıklı: Tayyare Cemiyeti — Bolvadin: Basri Okmer Şarbay başkanı ve İzzet Gemic, C. H. P. başkanı, Emin, ticaret odası başkanı, Bahri, Kurumcu başkanı — Dinar: Niyazi Toker, Türk Tayyare Cemiyeti başkanı — Dinar: Nuri Dedeoğlu, Halkevi başkanı — Dinar: Ahmet Ata Alcaç, C. H. P. ve belediye başkanı — Dinar: Nuri Dedeoğlu, ekonomi odası başkanı — Afyon: Beydikler, Kızılay Cemiyeti başkanı — Afyon: Şakir Baran, Afyon çocuk esirgeme kurumu başkanı —

AMASYA

Amasya: Ekrem Bilgen, Halkevi başkanı — Amasya: Reis Ali — Amasya: Celal Eren, belediye başkanı — Merzifon: Vedat, halkevi başkanı — Amasya: Tarhan, C. H. P. — Merzifon: Hamdi Acar, Merzifon şarbayı —

ANKARA

Koçhisar: K. Ahmed Köpek, belediye başkanı — Koçhisar: Kâni Cemilodan, Tayyare C. başkanı — Koçhisar: Fuat Bulut, Kızılay başkanı — Koçhisar: Osman Atayyan, Çocuk esirgeme başkanı — Bâli: Fuat, C. H. P. başkanı — Nallıhan: Cevdet Eren, Nallıhan belediye başkanı — Polatlı: Evinyay, C. H. P. başkanı — Kalecik: Osman Tahir, C. H. P. başkanı — Kızılca: Halis Köpek, C. H. P. başkanı — Ankara: Rıza, Nafia fen memurları birliği başkanı — Haymana: H. Remzi, Haymana 1 No. zirai kredi kooperatifi namına — Haymana: F. Daldal, C. H. P. başkanı — Haymana: F. Daldal, belediye başkanı — Haymana: A. Bakay, Kızılay Haymana kolü başkanı — Ayaz: Ö. Yürük, belediye başkanı — Ankara: Tandoğan, Ankara İlyası — Kızılcahamam: T. Barlas, belediye başkanı — Ataç: Özyürük, belediye başkanı — Koçhisar: Said Kutlu, C. H. P. başkanı

— Ankara: Kemal Kaya, Çocuk Esirgeme Kurumu başkanı — Koçhisar: Said Kutlu, Parti başkanı — Mihaloğlu: H. Sarak, Parti başkanı —

ANTALYA

Akseki: H. Güksöy, C. H. P. başkanı — Antalya: Armi Günay, Çakırlar köylüsü adına muhtar — Kaş: Şükrü, C. H. P. başkanı, K. Östürk, belediye başkanı, S. Güven, ocak başkanı, Ahmet, ekonomi başkanı, M. Yücesan, Kızılay başkanı, Avni Erdem, Spor başkanı, Şükrü, Çocuk koruma başkanı — Fenike: İbrahim, Fenike C. H. P. başkanı V. — İbradı: Yılmazsoy, Unulu köyü C. H. P. başkanı — Alanya: N. Doğan, C. H. P. başkanı — Antalya: Göktepe oğlu, kent başkanı — Alanya: Mevit, Halkevi başkanı — Antalya: Ş. Karacan, C. H. P. başkanı — Manavgat: Şükrü Süzen, belediye başkanı — Manavgat: İbrahim İnal, Parti başkanı — İbradı: Arı Dilek, C. H. P. başkanı — Akseki: Tacettin, belediye başkanı.

AYDIN

Nazilli: T. Bilgen, parti başkan vekili — Nazilli: T. Bilgen halkevi başkanı — Nazilli: İsmail Akdeniz, tayyare başkanı — Nazilli: Dr. Vehbi Apaydın, Kızılay namına başkanı — Aydın: Saim, Kızılay başkanı — Aydın: Ziya, Parti Aydın Dağ nahiyesi başkanı — Aydın: Feyzi, spor kulübü başkanı — Köşk: Muharrem Balci, Kızılay başkanı — Germencik: F. Askin, Ortaklar istasyon nahiye parti başkanı — Aydın: Sırrı Hun, muntaka başkanı — Söke: Hüsnü Akte, parti başkanı — Aydın: Nafiz Yargın, halkevi başkanı — Aydın: Rüştü, başkanı — Aydın: Seyfi Tezer, çocuk esirgeme ikinci başkanı — Köşk: Dr. Cavid, Kızılay başkanı — Germencik: Payar Cevran Tevfik H. V. belediye başkanı — Aydın: Hamdi Altıparmak, Cafes nahiyesi başkanı — Kocaeli: M. Yunus, Parti başkanı — Aydın: Seyfi Tezer, Ova nahiye başkanı — Aydın: Nafiz, parti başkanı V. — Kocaeli: M. Necib Çobanoğlu, itibari heyeti başkanı — Söke: Abdullah, Spor kulübü başkanı — Karacasu: A.

Rıza Fıfıl, C. H. P. İnce kurumu başkanı — Kocaeli: M. Yunus, spor yurdu başkanı — Kocaeli: Fehmi, Kızılay başkanı — Aydın: Salih Akbaş, Cümhuriyet nahiyesi başkanı — S. Hisar: Ahmed Hamza, parti başkanı — Söke: Kâzım Güktepe, zirai kredi kooperatifi başkanı — Söke: S. Semer, yoksul kulları esirgeme başkanı — Aydın: Sedat Ertopçu, parti başkanı — Aydın: Milli Aydın başkanı — Çine: A. Çiner, Heyet başkanı — Çine: S. Akhan, Şar başkanı — Aydın: Reşad, tayyare başkanı — Aydın: Halis Aksova, Ulusal ekonomi arttırma başkanı — Aydın: Nafiz Karabudak, belediye başkanı — S. Hisar: Ahmed Hanay, Parti başkanı — S. Hisar: A. Zülhtü, parti başkanı — Köşk: M. Salib, parti başkanı — Köşk: Salih, merkez muhtarı — Söke: Tezer, belediye başkanı — Söke: Esat İğaz, halkevi başkanı — Aydın: İbrahim, belediye ve parti başkanı — Aydın: Erkan, vilayet daimi encümen reisi — Aydın: Kemal yağcı, nahiye merkez muhtarı — Aydın: Teker, vali merkez muhtarı ve parti başkanı — Aydın: Teker, vali — Nazilli: M. Aksoy, parti başkanı — Çine: Hüseyin Ersoy, Karşolu parti başkanı

BALIKESİR

Edremit: Mustafa Eğribozluoğlu, belediye başkanı vekili — Ayvalık: İsmail Vural, Küçük köy ocak başkanı — Ayvalık: Haydar, ticaret ve sanayi odası başkanı — Ayvalık: Sezer, muallimler birliği başkanı — Balya: A. Erol, parti başkanı — Gönen: K. Kök, maarif müdürü — Altınova: M. Yazaroğlu, belediye başkanı — Sındırgı: Mahmud, parti başkanı vekili — Balıkesir: Emin, idman yurdu başkanı — Bandırma: Dr. Samih, çocuk esirgeme kurumu başkanı — Bandırma: Kâşif Acar, parti başkanı — Bandırma: Dr. Kâmil Sesli, çocuk esirgeme kurumu başkanı — Bandırma: K. Acar, Şarbay — Kepsut: R. Ergün, parti başkanı — Burhaniye: T. R. Tayla, parti başkanı — Balıkesir: İbrahim Madenli, parti başkanı — Balıkesir: Faik, gençler ve idman muntakası ikinci reisi — Gönen: Arda, uçak başkanı — Bigadiç: H. R. Vehbi, parti başkanı — Balıkesir: İdman gücü — Balıkesir: Hakki, ticaret odası başkanı — Balıkesir: Zülhtü, — Edremit: Faik Barın, parti başkanı — Edremit: Faik Barın, Avcılar namına başkanı — Burhaniye: Hüseyin, belediye başkanı — Ayvalık: N. Nukan, C. H. P. başkanı yerine — Ayvalık: B. Ekin, Şarbay — Burhaniye: H. Avni, İdman yurdu başkanı — Ayvalık: İzzet Esen, belediye başkanı — Ayvalık: N. Nukan, kaza idare heyeti başkanı yerine — Ayvalık: H. Nisioğlu, ticar kulübü başkanı — Manyas: Arica, C. H. P. başkanı — Gönen: Hakki Aktün, eski Ergani sayılayı — Erdek: M. Ağan, Kızılay kurumu başkanı yerine — Gönen: ticaret ve sanayi odası müderrisi — Gönen: H. Akçalı, Şarbay — Edinçik: Süleyman, belediye başkanı — Ayvalık: Halkevi — Balıkesir: Hilmi, C. H. P. kaza idare heyeti rektifi — Balıkesir: Ece Satır, idman birlikleri yerine — Balıkesir: Abdigabey oğlu, halkevi başkanı vekili — Manyas: M. Erdil, C. H. P. başkanı — Gönen: Hüseyin Başar, Kavak C. H. P. başkanı — Bandırma: Mustafa Zeybek, İdman birleşti başkanı — Gönen: A. Hamdi, C. H. P. başkanı — Edinçik: S. Okdem, nahiye heyeti başkanı — Ayvalık: İzzet Esen, Beşoğlu nahiye başkanı — Edinçik: A. Hapoğlu, spor başkanı — Dursunbey: Arif Ural, C. H. P. başkanı, Erdek: M. Ağan, idman ocağı başkanı — Erdek: İ. Kalalçı, Kent başkanı — Erdek: İ. Kalalçı, Kent başkanı — Mustafa Zeybek, Kültür kurumu başkanı

Toprak Siyaseti

Talak = Layiha, proje; Önemli = Mühim; Konu = Mevzu; Etki = Teşir; Türe = Adislet; Yönetici = İdarî; Darlık = İstikrar; Yadsınmak = İnkar; Aşık = Menfaat; Kotarmak = Halletmek.

Hemen iki yitidberber yukarıki başlık altında Ulus'a yazılar yazmaktayım. Sen zamanlarda bu düşünceler üzerine gazetemizde değerli yazılar görülmeye başlandı. İç Bakanlığımızın, toprak siyasamız hakkında hazırlanmakta olduğunu duyduğumuz kanun taslağının bir suretini değerli İç Bakanımız Bay Şükrü Kaya bana verdi. Sevinçle görüyoruz ki, memleketin en önemli derlerinden olan toprak işini hükümetimiz eline almış ve hazırlıklara da başlamıştır.

İç Bakanlığımızın hazırlanmış olduğu taslağı dikkatle okudum. Bu kanunun yapılmasını zorlayan sebepler, hükümetin "esabı muhibe, sinde en kuvvetli rakamlar ve sözlerle gösterilmektedir.

Fikrimce, toprak işleri bir devletin en nazik ve güç olan işlerindedir. Bu nazik ve önemli konu üzerinde ne kadar çalışılsa ve ne kadar uğraşılsa yeri vardır. Çünkü bu işlerdeki herhangi bir noksanlığın yapacağı etkiler büyüktür. Bu kanundan kanun taslağının önceden dikkatle gözden geçirilmesi gerekir.

Bir devletin toprak siyasatı başka bir devletin yapmış olduğu siyasatın benzeri olamaz. Bu kanundan yeni toprak siyasatımız başka bir yerde benzerini bulamaz, bu kendi ihtiyaçlarımızı uygun yepyeni bir siyasa olacaktır.

Hükümetin "esabı muhibe," sinde de yazıldığı gibi, memleketi nice kollar vardır ki ya toprağın az olmasından veya da hiç toprağa sahip olamamasından boş durmaktadır.

Ben diğer yazılarımda da söylediğim gibi bizde hiç bir vakit başka memleketlerde olduğu gibi topraksızlıktan ileri gelecek bir korku yoktur, ve olamaz. Çünkü on yedi milyonluk türk ulusuna yetişecek beşyüz milyontuk her çesid ekimlere elverişli toprak vardır. Ulusumuzun sayısız bugünkü rakamı iki katına çıkarsa da ge-

ne topraksız kalmak kaygusu yoktur. Ancak bizde görülen toprak sıkıntısı, asırlarca süren ve tüzeti yalnız sözden ibaret kalan toprak kanunlarımızın bozukluklarından ileri gelmektedir.

Sosyal kanunumuz, gerçi, toprak işlerini içine almış sanılır. Ancak açıkça söylemek gerekirse ki toprak işleri başlangıca yeni bir kanun ister. İç Bakanımızın hazırlanmış olduğu toprak kanunu da, bütün toprak işlerini içine almış bir kanun sayılamaz, bu, toprak kanunlarımızın birer parçasıdır. Bu bakımdan, memleketimiz için başlangıca büyük bir kanun hazırlanmak gerekir. Çünkü toprak işi, tekrar edeyim ki devlet ve ulusun en temelli bir işidir. Toprak siyasası yönetsel şekillerle gerçekleştirilemez. Toprak meselesi bir defa esasından dışlanılıp topraklıktan sonra onun üzerinde her zaman oynanamaz ve oynanmalıdır! Toprak işlerinde tam bir durluk gerekir. Bunu da kanunlar gözetmelidir. Çünkü devrimiz kadar uzayıp gelen ve yürüyen köy ekonomisindeki bozuklukların sebepleri arasında yönetsel çare ve kararların yadsınması güç olmayan etkileri vardır.

Yeni toprak siyasamız buna son vererek memleketi büyük oranda, küçük toprak meselelerinin devrimizin isteklerine uygun bir şekilde düzeltilmesi gerekir.

Hiç şüphesiz ki, yurdun bütün işlerini ellerine alıp omuzlarında taşıyan, memleketi her gün yeni devrimlerle yepyeni bir varlığa kavuşturan Cumhuriyet Halk Partisi ve onun hükümeti, toprak siyasamız da türk ulusunun, sosyal, siyasal ve ekonomik asırlarına en uygun bir şekilde kotaracaktır.

Kastamonu Sayılayı

Tahsin Coşkan

Çağrı

Kamutay finans komisyonu, bugün öğleden sonra Halk Partisi Kurultay toplantısından sonra komisyon odasında sayın üyelerli toplantıya çağırır.

Türe Fakültesinin Çünkü gezintisi

Ankara hukuk fakültesinin ilahtislik cumma gezintisi dün Orman Çiftliğine gidilerle yapılmıştır.

Tüzet Bakan Bay Şükrü Saracoğlu, Üniversite ve hukuk fa-

kültesi devrim dersleri profesörü Bay Hikmet, Üniversite rektörü Bay Cemil Bilisel, fakülte dekanı ve profesörleri de hazır bulunmuşlardır. Eğlenti güzel bir programla saat 16.30 a kadar sürmüştür.

Basın kurultayına girecek delege terini seçen gazete ayarları

Ankara'daki bağımsız yazmanlarla gazete betke yazmanları ve ayarları dün "Ulus," salonunda toplanarak 25 mayısta Ankara'da toplanacak basın kurultayı için delegelerini seçmişlerdir. Gizli oyla yapılan seçimde yazmanlar adına İbrahim Necmi Dilmen, Nurrettin Artan; Akagündüz; aytar-

lar adına Mecdi Sayman, Meki Said Esen, Avni seçilmişlerdir. Seçimden sonra kongrede önerge edilmesi gereken konular üzerinde konuşulmuş ve delegelerin bu alanda çalışmak üzere aralarında toplanmalar yapılmasına karar verilmiştir.

Herkes Ankara birası içiyor

Kaynak: Ulus, 12 Mayıs 1935, s.5.

Araştırma ve Yayın Etięi Beyanı

Araştırmacı verilerin toplanmasında, analizinde ve raporlaştırılmasında her türlü etik ilke ve kurala zen gösterdiğini beyan eder.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Makale tek yazarlı olarak hazırlanmıştır.

ıkar Beyanı

Makalenin hazırlanmasında herhangi bir çıkar atışması bulunmamaktadır